A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

La carnisseria pública de Cambrils (segle XIX)

Emissions del 5 i el 19 de maig de 2011

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

L'ARXIU
municipal de Cambrils

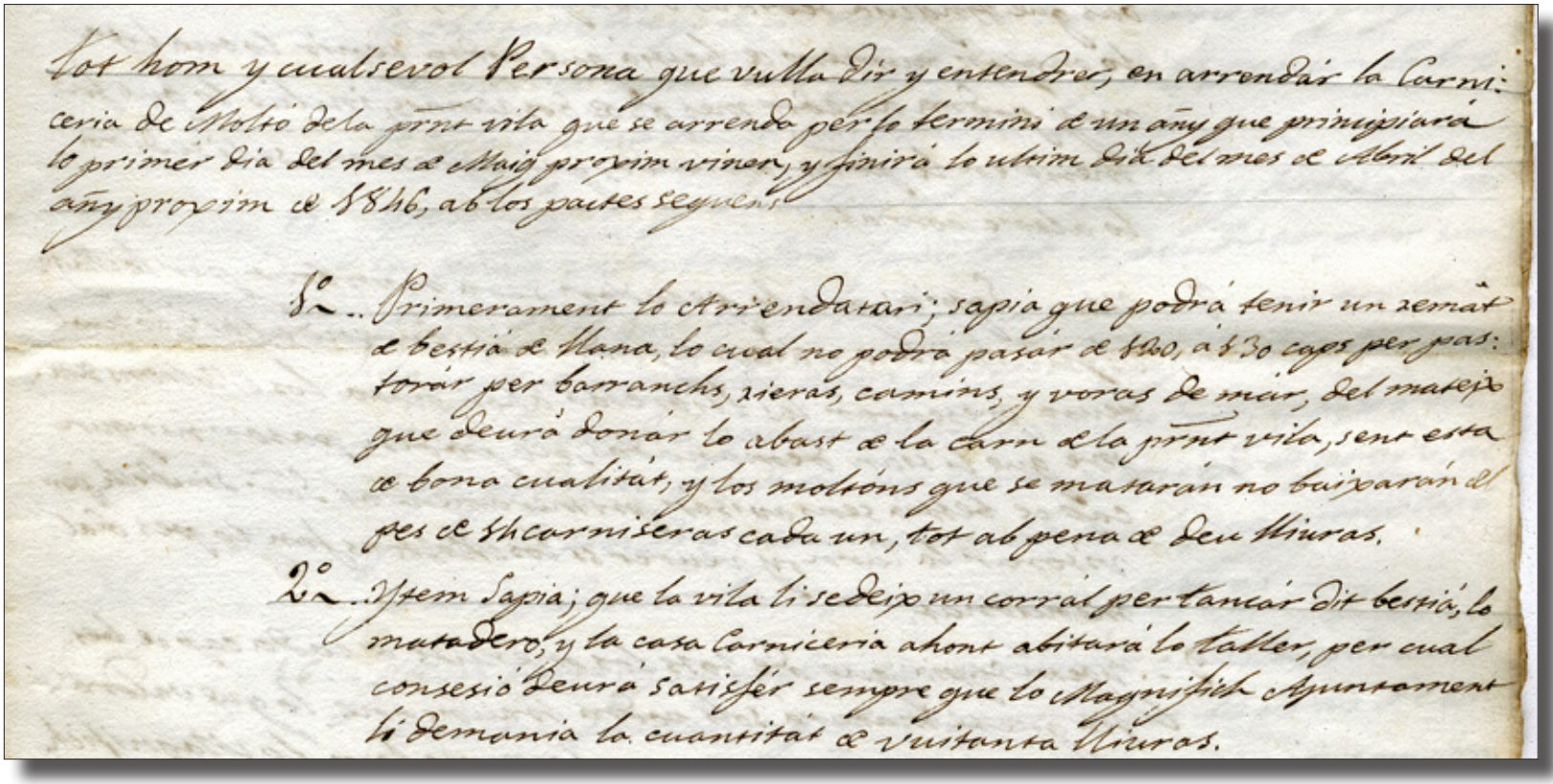

Tot hom y cualsevol Persona que vulla dir y entendrer, en arrendár la Carni:
ceria de Moltó dela prnt vila que se arrenda per lo termini de un añy que principiará
lo primer dia del mes de Maig proxim vinen, y finirá lo ultim dia del mes de Abril del
añy proxim de 1846, ab los pactes seguens

1º.. Primerament lo Arrendatari; sapia que podrá tenir un remat
de bestiá de llana, lo cual no podrá pasár de 120, á 130 caps per pas:
torár per barranchs, rieras, camins, y voras de már, del mateix
que deurá donár lo abast de la carn dela prnt vila, sent esta
de bona cualitát, y los moltóns que se matarán no baixarán del
pes de 14 carniseras cada un, tot ab pena de deu lliuras.

2º.. Ytem Sapia; que la vila li sedeix un corrál per tancár dit bestiá, lo
matadero, y la casa Carniceria ahont abitará lo taller, per cual
consesió deurá satisfér sempre que lo Magnifich Ajuntament
li demania la cuantitát de vuitanta lliuras.

Què és?

El fragment inicial de la taba d'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils.

De quan és?

11 d'abril de 1845.

Per què es va redactar?

- Per obrir la convocatòria a totes les persones que vulguessin participar en la subhasta per adjudicar l'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils durant un any.

- Per donar a conèixer les condicions que hauria de complir l'arrendador a qui s'adjudiqués la carnisseria.

De què ens parla?

- Del control i protecció que els municipis exercien sobre la venda d'articles de primera necessitat com la carn.
- De l'existència de carnisseries i corrals públics.
- De la importància de la ramaderia en l'economia i l'alimentació en època moderna.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

Què és?

Dues de les clàusules de la taba d'arrendament de la carnisseria pública de Cambrils.

De quan és?

11 d'abril de 1845.

Quins aspectes s'hi tracten?

- A la clàusula 6, l'obligació de garantir sempre el servei. Això significava que la carnisseria havia d'estar sempre proveïda en el moment en què hi arribés algun client.

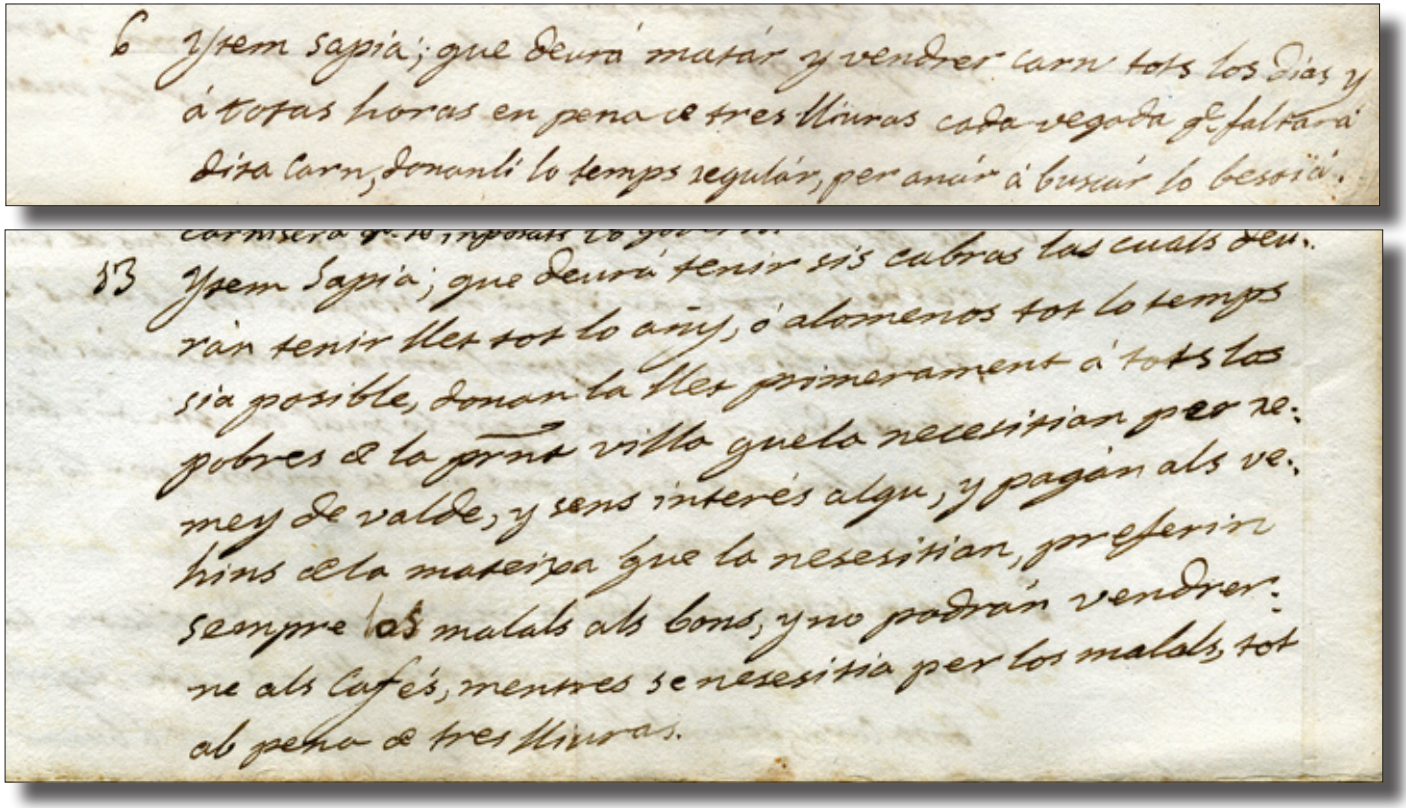

6 Ytem sapia; que deurá matár y vendrer carn tots los dias y á totas horas en pena de tres lliuras cada vegada q. faltará diza carn, donanli lo temps regulár, per anár á buscár lo besoció.

13 Ytem sapia; que deurá tenir sis cabras las cuals deurán tenir llet tot lo any, ó almenos tot lo temps sia possible, donan la llet primerament á tots los pobres de la prna villa quela necesitian per remey de valde, y sens interés algu, y pagan als vehins de la matexa que la nesesitian, preferint sempre los malats als bons, y no podrán vendrerne als Cafés, mentres se nesesitia per los malats, tot ab pena de tres lliuras.

- A la clàusula 13, l'obligació afegida de tenir 6 cabres de llet. La venda d'aquesta llet s'havia de fer seguint criteris socials i de salut, ja que en cas de competència tenien preferència els malalts pobres, després els malalts no pobres i finalment els sans.

De què ens parla?

- De la feblesa dels sistemes de distribució d'aliments en la societat tradicional, que provocaven por de quedar-se sense aliments bàsics a les botigues.
- De la feblesa de la dieta quotidiana, ja que calia garantir llet en cas de malaltia.
- Dels criteris socials que els municipis aplicaven en molts àmbits de la seva actuació.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

Què és?
Una de les fitxes del llibre del repartiment del cadastre.

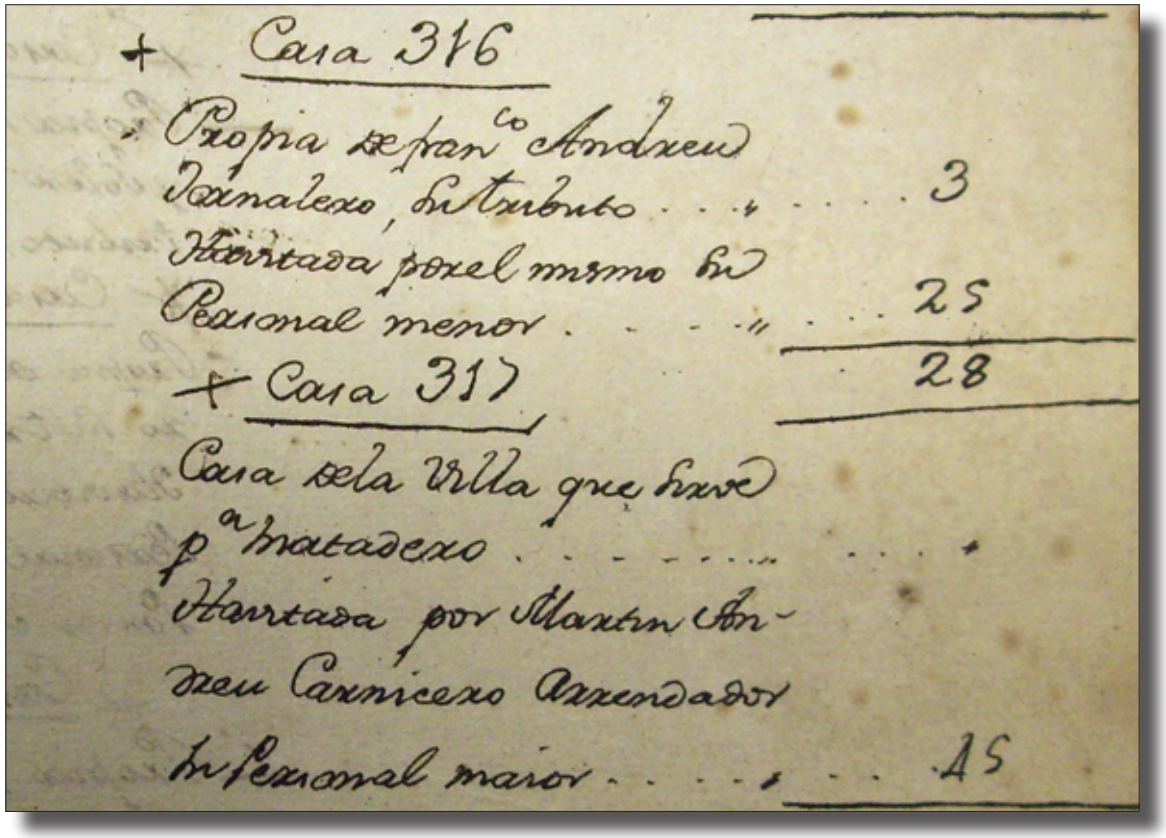
+ Casa 316
Propia de fran.co Andreu
Jornalero, su tributo 3
Havitada por el mismo su
Personal menor 25
28
+ Casa 317
Casa de la Villa que sirve
p.a matadero . . . . . .
Havitada por Martin An-
dreu Carnicero Arrendador
su Personal maior 45

De quan és?
1778.

Què conté el llibre?
El llistat de propietats rurals i d'edificis urbans de Cambrils, ordenats geogràficament.

Per què es va redactar?
Per calcular el valor de cadascun d'aquests béns i determinar proporcionalment quant corresponia pagar a cadascú en concepte de l'impost del cadastre.

Quines dades contenen les fitxes dels immobles urbans?
Cadascuna de les cases s'identifica amb un número correlatiu i s'indica el nom del seu propietari, de la persona que l'habita i si es dedica a vivenda o alguna altra finalitat.

A què es correspon la casa núm. 317?
Era de propietat municipal i servia per a escorxador i vivenda de la persona que tenia arrendada la carnisseria pública, que el 1778 era Martí Andreu.

De què ens parla?
De la ubicació de la carnisseria pública, almenys al segle XVIII, al raval de les Premses, que correspon a la zona entre els actuals carrer Sant Plàcid i Foix.

On es troba?
A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Cadastre* (1778). Sig. Top. 235.6

Què és?

Tres de les clàusules de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1845.

Quins aspectes regulen?

- El número 8, del pesador com a mecanisme de control de l'activitat de la carnisseria.

- El número 12, els impostos provincials i estatals que es carreguen sobre la carn que es ven.

- El número 20, del criteri que seguien en l'adjudicació de l'arrendament: aquell que oferís cobrar la carn als clients a un preu més baix.

De què ens parla?

Dels mecanismes d'adjudicació, cobrament i control dels arrendaments municipals al segle XIX.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

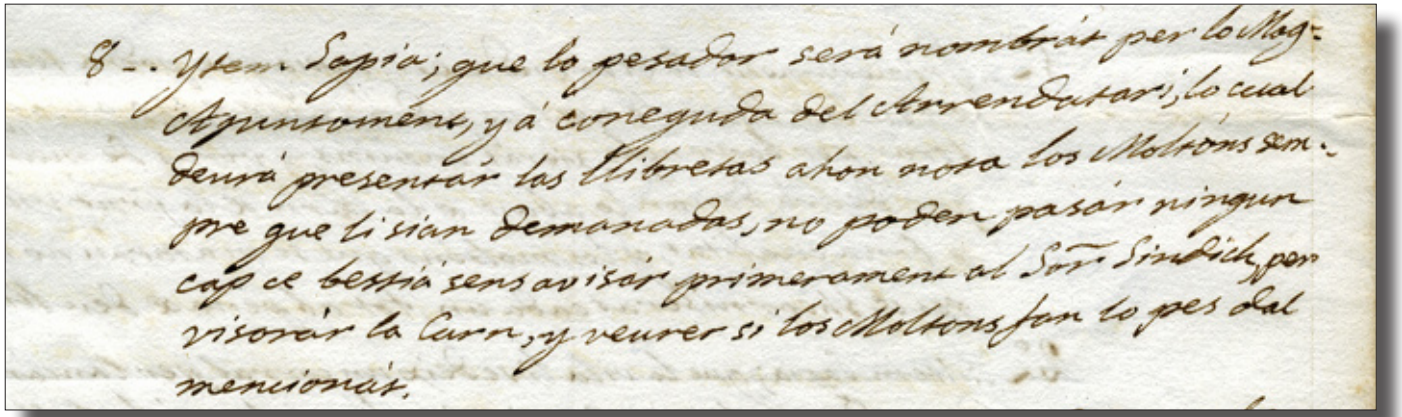

"8.- Ítem sàpia que lo pesador serà nombrat per lo Magnífich Ajuntament y a coneguda del arrendatari, lo cual deurà presentar las llibretas ahon nota los moltons sempre que li sian demanadas. No poden pasar ningun cap de bestià sens avisar primerament al senyor síndich, per visorar la carn y veurer si los moltons fan lo pes dal mencionat."

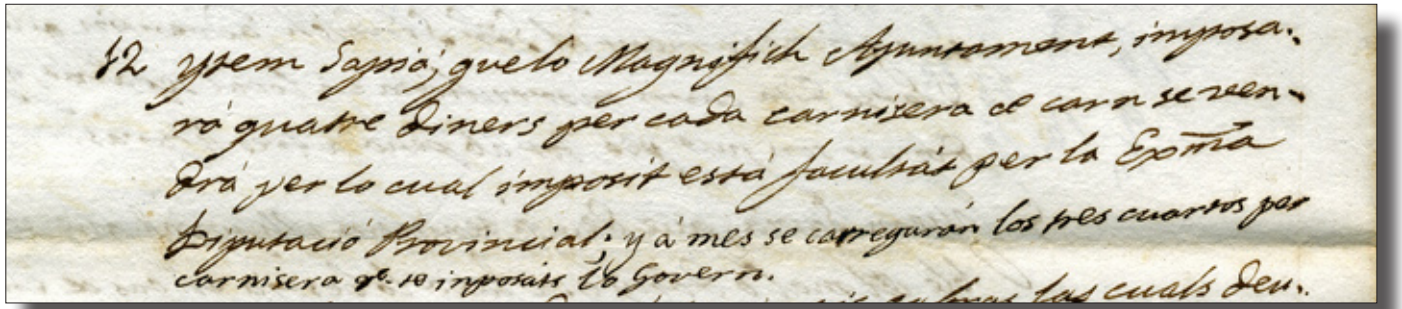

"12.- Ítem sàpia que lo Magnífich Ajuntament imposarà quatre diners per cada carnisera de carn se vendrà, per lo qual impòsit està facultat per la Excelentíssima Diputació Provincial; y a més se carregaran los tres cuartos per carnisera que té inposats lo Govern."

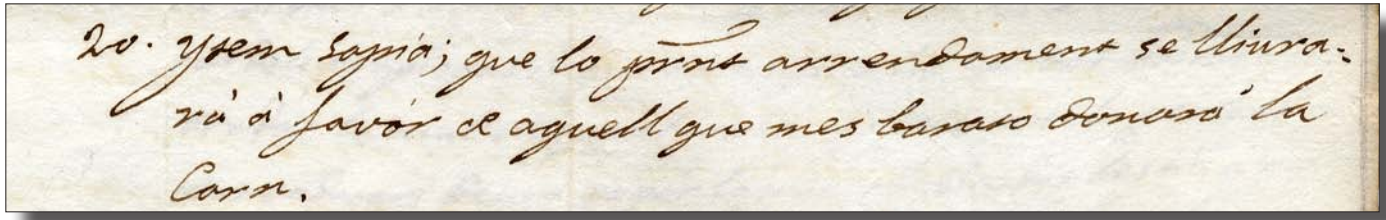

"20.- Ítem sàpia que lo present arrendament se lliurarà a favor de aquell que més barato donarà la carn."

Què és?

Diversos fragments de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1848.

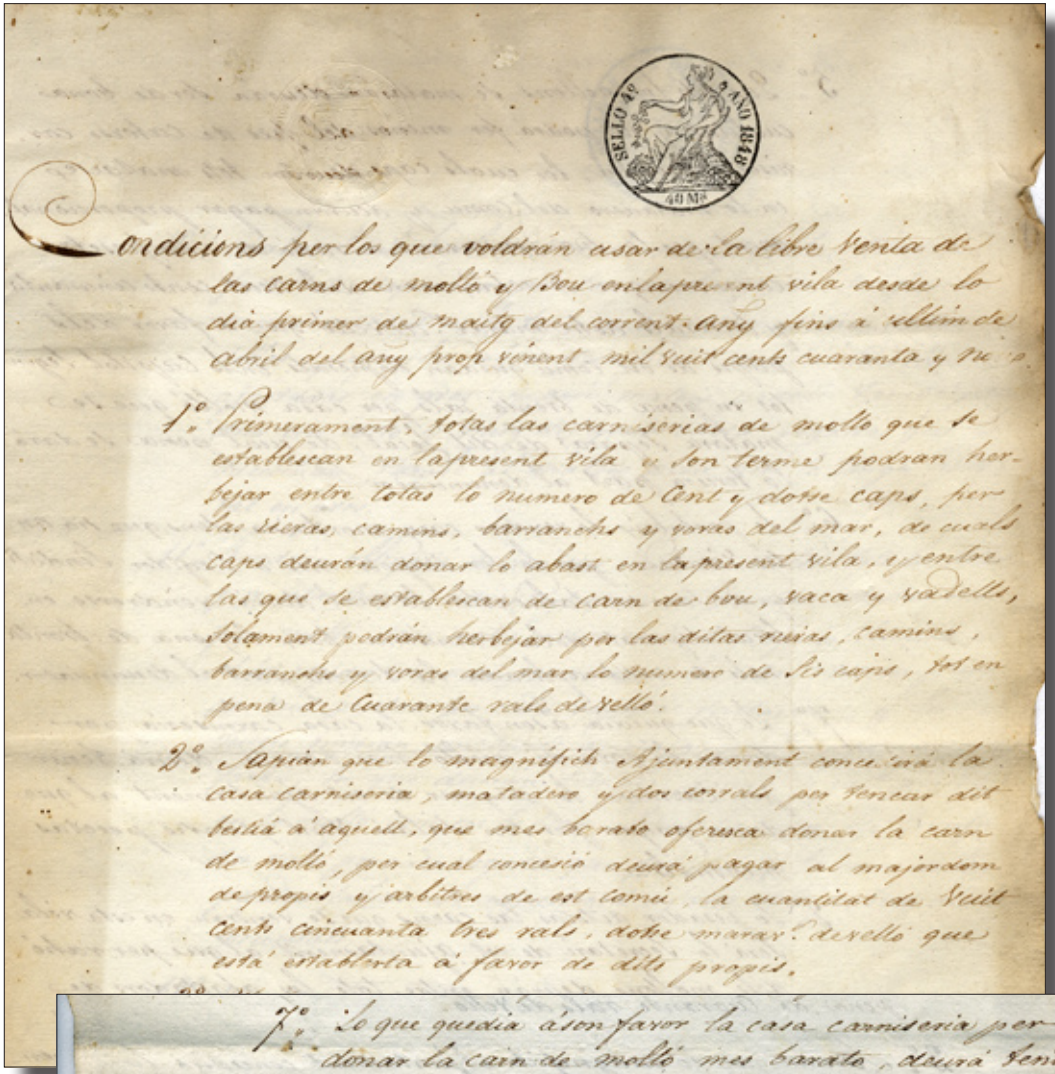

Condicions per los que voldrán usar de la libre venta de las carns de molló y Bou en la present vila desde lo dia primer de maitg del corrent any fins á ultim de abril del any prop vinent mil vuit cents cuaranta y nou.

1º Primerament, totas las carniserias de molló que se establescan en la present vila y son terme podran herbejar entre totas lo numero de cent y dotse caps, per las rieras, camins, barranchs y voras del mar, de cuals caps deurán donar lo abast en la present vila, y entre las que se establescan de carn de bou, vaca y vadells, solament podrán herbejar per las ditas rieras, camins, barranchs y voras del mar lo numero de sis caps, tot en pena de cuarante rals de velló.

2º Sapian que lo magnífich Ajuntament concedirá la casa carniseria, matadero y dos corrals per tencar dit bestiá á aquell, que mes barato oferesca donar la carn de molló, per cual concesió deurá pagar al majordom de propis y arbitres de est comú la cuantitat de vuit cents cincuanta tres rals, dotse maravs. de velló que está establerta á favor de dits propis.

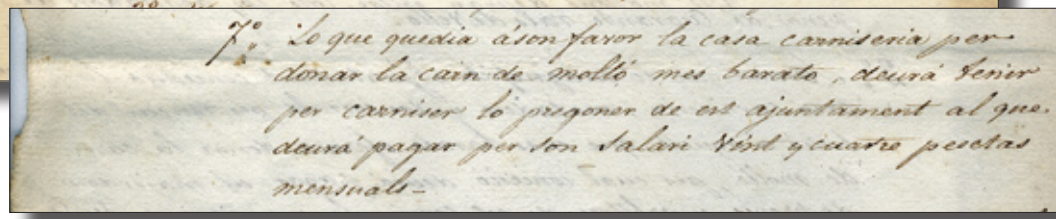

7º Lo que quedia á son favor la casa carniseria per donar la carn de molló mes barato, deurá tenir per carniser lo pregoner de est ajuntament al que deurá pagar per son salari vint y cuatro pesetas mensuals.

Quina diferència hi ha amb les dels anys anteriors?

La venda de carn no es planteja com un afer reservat a un únic concessionari de l'arrendament municipal, sinó que hi pot haver diverses carnisseries.
La carnisseria municipal continuarà existint, i serà gestionada pel sol·licitant que ofereixi vendre la carn a un preu més baix. Per tant, es contempla com un servei de caràcter social, mantenint part de l'esperit de l'època anterior.
L'adjudicatari de la carnisseria municipal tindrà, a més, l'obligació de contractar com a treballador el pregoner municipal, perquè pugui completar el seu sou com es feia fins al moment.

De què ens parla?

- De la incidència de les reformes liberals de mitjan segle XIX en la concepció i gestió dels serveis municipals.
- De la transformació del sistema de venda de productes de primera necessitat, a partir de les reformes liberals de mitjan segle XIX.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

Què és?

Diversos fragments de la taba de l'arrendament de la carnisseria pública de 1848.

Quins temes es tracten?

- La disponibilitat de carn que havien de tenir les botigues. Distingeix entre la carn de moltó, que s'havia de vendre cada dia, i la de bou, que només estaven obligats a vendre els diumenges i festius.

- El preu que es quedava el carnisser per cada unça de carn que venia.

- Les garanties sobre el bon pes de la carn que es ven.

De què ens parla?

- Del diferent consum de carn de moltó i de bou.
- Del paper del municipi com a garant de l'exactitud de les mesures del comerç.
- Dels sistemes per evitar el frau en el comerç.
- De la necessitat de buscar fonts de finançament per cobrir les despeses dels malalts pobres de la població.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Carnisseria: tabes d'arrendaments* (1831/1849). Sig. Top. 259.1

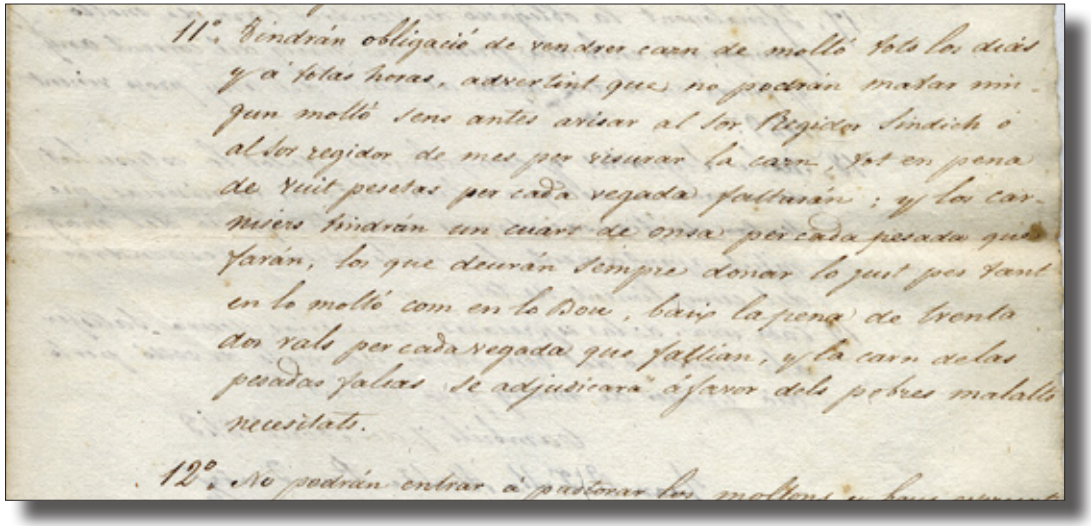

"11º.- Tindran obligació de vendrer carn de moltó tots los dias y a totas horas. Advertint que no podran matar ningun moltó sens antes avisar al senyor regidor síndicsh o al senyor reigodr de mes, per visurar la carn, tot en pena de vuit pesetas per cada vegada faltaran. Y los carnisers tindran un cuart de onsa per cada pesada que faran, los que deuran sempre donar lo just pes tant en lo moltó com en lo bou, baix la pena de trenta dos rals per cada vegada que fàllian, y la carn de las pesadas falsas se adjudicarà a favor dels pobres malalts necesitats."

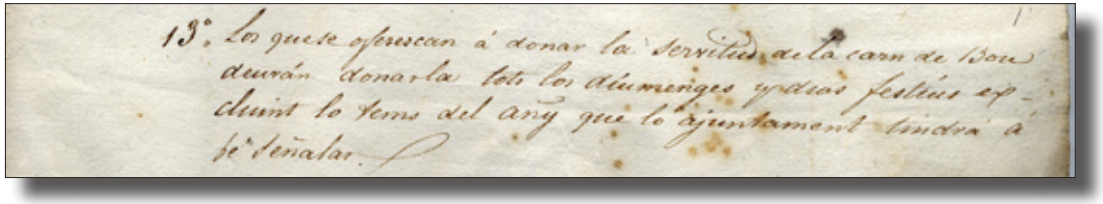

"13º.- Los que se oferescan a donar la servitud de la carn de bou deuran donarla tots los diumenges y dias festius excluint lo tems del any que lo Ajuntament tindrà a bé señalar."